ISSKA KONSTSLÖJDMUSEET

TILLFÄLLIG UTSTÄLLNING XXXVI

MODERNT ENGELSKT BOKTRYCK OCH ENGELSKA BOKBAND

MODERNT ENGELSKT BOKTRYCK

OCH

ENGELSKA BOKBAND

RÖHSSKA KONSTSLÖJDMUSEET

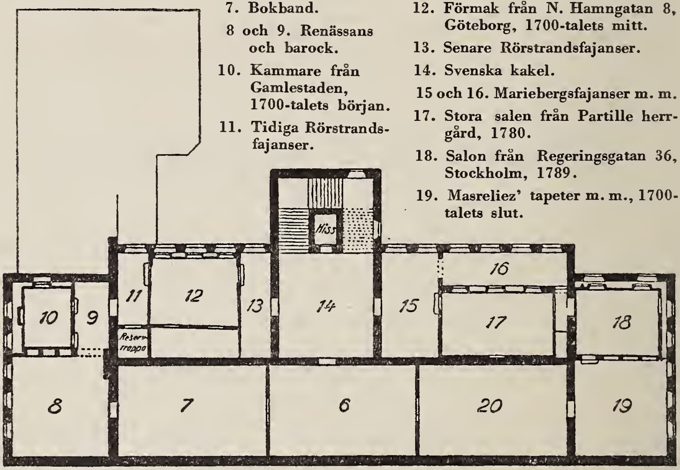
TILLFÄLLIG UTSTÄLLNING XXXVI

MODERNT ENGELSKT BOKTRYCK OCH ENGELSKA BOKBAND

GÖTEBORG 1921

RUM 6 OCH 20

UTSTÄLLNING AV MODERNT ENGELSKT BOKTRYCK OCH ENGELSKA BOKBAND

7. Bokband.
8 och 9. Renässans och barock.
10. Kammare från Gamlestaden, 1700-talets början.
11. Tidiga Rörstrandsfajanser.
12. Förmak från N. Hamngatan 8, Göteborg, 1700-talets mitt.
13. Senare Rörstrandsfajanser.
14. Svenska kakel.
15 och 16. Mariebergsfajanser m. m.
17. Stora salen från Partille herrgård, 1780.
18. Salon från Regeringsgatan 36, Stockholm, 1789.
19. Masreliez' tapeter m. m., 1700-talets slut.

PLAN AV VÅNINGEN 2 TR. UPP

Mezäta

WALD. ZACHRISSONS BOKTRYCKERI A.-B.
GÖTEBORG 1921

FRÅN den 15 Nov. 1920—1 Febr. 1921 var i Kungl. Bibliotekets i Stockholm visningssal anordnad en utställning av modern engelsk bokkonst omfattande boktryck från och med den engelska typografiens renaissance på 1890-talet intill nuvarande tid samt modern engelsk bokillustration jämte ett fåtal bokband.

Genom välvilligt tillmötesgående från ägare av böcker från denna utställning har det möjliggjorts att i Röhsska Konstslöjdmuseet anordna en liknande utställning, dock av något annorlunda omfattning. Så har själva boktrycket fått mera dominera och utställningen av bokband kunnat göras fylligare på grund av museets eget synnerligen representativa bestånd av engelska band omfattande tiden från 1400-talets slut till våra dagar. Utställningen av bokillustrationer däremot har såvitt den ej oskiljaktigt sammanhänger med trycket helt och hållet lämnats åsido då den i konstnärligt avseende icke står i plan med trycket.

Hur önskvärt det än hade varit att som inledning till det moderna trycket visa en översikt av engelskt tryck genom de gångna århundradena har detta dock av brist på material ej kunnat låta sig göra. Några mera betydande äldre boktryckare, vilkas verk varit förebilder för det moderna engelska boktryckets konstnärliga uppsving äro dock här representerade: William Caxton, den förste engelske boktryckaren, Richard Fakes, Thomas Godfrey, William Caslon, Joseph Fry och John Baskerville. Några icke-engelska tryck som tjänat vissa av privatpressarne till förebilder äro utställda i samband med alster från dessa pressar.

Dessa äldre engelska tryck, ehuru ej många, ge dock en föreställning om den goda traditionen inom engelsk typografi intill 1800-talets början. Boktrycket lika litet som andra konstyrken undgick icke att i England på samma sätt som i övriga Europa sjunka ned till tom slentrian-artad fabrikation. Först mot slutet av århundradet skedde en ny konstnärlig uppryckning med utgångspunkt just från England. Det är framför allt denna "revival of printing", som denna utställning avser att åskådliggöra. Den man som kanske mer än någon annan har äran av denna de konstnärliga yrkenas renässans är William Morris, skalden, konstnären och konsthantverkaren men framför allt den outtröttlige agitatorn i tal, skrift och gärning för konstens genomsyrande av livet i alla dess former. Starkt påverkad av Ruskins läror, konstnärligt högt begåvad och utrustad med stor praktisk duglighet kastade han sig på direkt utövande av ett flertal yrken och lyckades, delvis i samarbete med andra samtida konstnärer (Rosetti, Burne-Jones, Walter Crane m. fl.) genomföra en fullständig omvälvning av det moderna hantverket. Inom intet yrke torde hans verksamhet ha blivit så genomgripande som inom boktrycket. Hans uppsättande av sitt eget tryckeri "The Kelmscott press" blev epokgörande ej blott för det engelska utan för hela det samtida boktrycket.

Efter mönster av The Kelmscott press uppstod den ena privatpressen efter den andra i England, de flesta här på utställningen representerade. Men det är ej endast för det mera exklusivt konstnärliga trycket som Morris föregångarverksamhet varit väckande. Den har i konstnärlig riktning påverkat även det rent fabriksmässigt industriella trycket ej blott i England utan långt utöver detta lands gränser.

Röhsska Konstslöjdmuseet vill härmed uttala sin tacksamhet till dem, som genom utlåning av böcker möjliggjort utställningen: Kungl. Biblioteket i Stockholm genom riksbibliotekarien Isak Collijn, Uppsala Universitetsbiblio-

tek genom överbibliotekarien M. Hult, Löjtnant Th. Virgin, Qvarnfors, British Institute of Industrial Art, London och boktryckaren Waldemar Zachrisson, Göteborg, ur vilkens rika samlingar en betydande del av de här utställda trycken är hämtad. Museets tacksamhet riktar sig dessutom i alldeles särskild grad till boktryckare Zachrisson, som bekostat och tryckt denna katalog. De här nedan intagna notiserna om de olika pressarna äro med välvilligt tillstånd av riksbibliotekarien Collijn hämtade ur hans katalog över modern engelsk bokkonst i Kungl. Biblioteket 15 November 1920—1 Februari 1921.

Göteborg i Februari 1921

Axel Nilsson

LITTERATUR

W. Zachrisson, Tankar om bokutstyrsel, III. (*Boktryckerikalendern* 1902—03, s. 105—32.)

R. Steele, The revival of printing. London 1912. 8°.

The Art of the book. (*The Studio.* Special number spring 1914.)

Catalogue of the British section of the International exhibition of the book industry and graphic arts Leipzig 1914. Letchworth-London 1914. 8°.

I. Collijn, Utställning av modern engelsk bokkonst i Kungl. Bibliotekets visningssal, 15 nov. 1920—1 febr. 1921. Katalog, Stockholm 1920.

ÄLDRE ENGELSKA TRYCK

1. Laurentius de Saona, Nova rhetorica. Westminster: William Caxton [ca. 1478]. Liten fol.

   Det enda fullständiga Caxton-trycket i Sverige, tillhörigt universitetsbiblioteket i Uppsala, dit det kommit med krigsbytet från jesuitkollegiet i Braunsberg år 1626. Endast ett ex. till av denna bok är känt; det finns i Corpus Christi College i Cambridge. — William Caxton är Englands förste boktryckare. Efter att någon tid hava varit verksam i Brügge, där han lärde sig Gutenbergs konst antagl. hos Colard Mansion, slog han sig ned i Westminster. Här utkom hans första tryck, "The Dictes and sayinges of the philosophers", den 18 nov. 1477. Caxton var verksam till sin död år 1491 och hade då hunnit trycka närmare ett 100-tal större och smärre arbeten, varav flera översatts av honom själv. De av Caxton använda typerna äro skurna efter flandriska förebilder, s. k. "lettres bâtardes", skarpa och kantiga. Ur dessa uppstodo sedan de i England under 15- och 1600-talen vanliga "black letters".

   Tillhör Uppsala Universitetsbibliotek

2. Ett blad av Chaucer, The Canterbury Tales. Westminster: William Caxton [ca. 1477—79]. Fol.

   Tillhör Kungl. Biblioteket

3. Ett blad av Jacobus de Voragine, The golden legend. Westminster: William Caxton [ca. 1483]. Fol.

   Tillhör Löjtnant Th. Virgin

4. The Myrroure of our Lady. London: Rickard Fakes 1530. Fol.

   Den birgittinska veckoritualen på engelska, närmast avsedd för det engelska birgittinerklostret Syon. Endast sju mer eller mindre fullständiga exemplar till äro kända. Detta ex. skänktes år 1917 till Kungl. Biblioteket av frih. Per Hierta.

   Tillhör Kungl. Biblioteket

5. Four revelations of St. Bridget. London: Thomas Godfray [ca. 1532—35]. 8°.

Utdrag av några av den hel. Birgittas uppenbarelser, översatta till engelska trol. av munken Rickard Whytforde i Syons kloster.

Tillhör Kungl. Biblioteket

6. Avtalsbrev utfärdat år 1519. London: Rickard Fakes. Tv.—4°.

Tillhör Kungl. Biblioteket

7. The new starr of the North. London 1632. 8°.

Historiskt tryck åsyftande Gustaf II Adolf. Med hans porträtt i kopparstick.

Tillhör Kungl. Biblioteket

8. D. Defoe, Life and adventures of Robinson Crusoe. London 1719.

Den ytterligt sällsynta andra upplagan.

Tillhör Kungl. Biblioteket

9—10. Två stilprov från den berömda stilgjutarefirman William Caslon & Son, 1764 och 1785. 8°.

Ur den Sohmska samlingen i Kungl. Biblioteket. William Caslons († 1766) berömda antikvatyp göts omkr. år 1724 och har sedan många gånger omgjutits, så av the Chiswick Press år 1843, och blivit mönstertypen inom engelskt boktryck. Caslons stora betydelse ligger däri att England genom hans verksamhet frigjordes från beroendet av de nederländska stilgjuterierna. Den av Caslon grundade firman fortlever ännu.

Tillhör Kungl. Biblioteket

11—12. Två stilprov från Joseph Fry, 1786 och 1802. 8°.

Fry var läkare i Bristol och började år 1764 att syssla med stilgjutning. Han var påverkad av Caslon och hans typer ha nygjutits ännu så sent som efter 1906. Ur samma samling i Kungl. Biblioteket.

Tillhör Kungl. Biblioteket

13. Horatius, Opera. Birmingham: John Baskerville 1770. Fol.

John Baskerville († 1775) var en av 1700-talets berömdaste boktryckare och stilgjutare i England, vilkens stilar gott kunna upptaga tävlan med Caslons, med vilken han för övrigt rivaliserade.

Tillhör Kungl. Biblioteket

NOTE BY WILLIAM MORRIS ON HIS AIMS IN FOUNDING THE KELMSCOTT PRESS

I BEGAN printing books with the hope of producing some which would have a definite claim to beauty, while at the same time they should be easy to read and should not dazzle the eye, or trouble the intellect of the reader by eccentricity of form in the letters. I have always been a great admirer of the calligraphy of the Middle Ages, & of the earlier printing which took its place. As to the fifteenth-century books, I had noticed that they were always beautiful by force of the mere typography, even without the added ornament, with which many of them are so lavishly supplied. And it was the essence of my undertaking to produce books which it would be a pleasure to look upon as pieces of printing and arrangement of type. Looking at my adventure from this point of view then, I found I had to consider chiefly the following things: the paper, the form of the type, the relative spacing of the letters, the words, and the

Kelmscott Press: The Golden type

ship lyeth on hym, and for he shold be kepte fro alle
drede, nede, and vngheluck.

I FONDE this rynge in my fadres tre-
sour, & in the same place I toke a glass
or a mirrour & a combe whiche my wyf
wold algates haue. A man myght won-
dre that sawe thise jewellis. I sent thise
to my lady the quene, for I haue found-
en her good and gracious to me: this combe myght
not be to moche preysed, hyt was made of the bone
of a clene noble beest named Panthera whiche fed-
eth hym bytwene the grete Inde & Erthly Paradyse,
he is so lusty, fayr, & of colour that ther is no colour
vnder the heuen but somme lyknes is in hym. Ther-
to he smelleth so swete that the sauour of hym bot-

Kelmscott Press: The Troy type

THE KELMSCOTT PRESS

1891—98

DENNA press grundades år 1891 i Upper Mall, Hammersmith, av skalden, filosofen och konstnären William Morris († 3/10 1896); den första här tryckta bok, en av Morris romaner "The glittering plain", utkom den 4 april 1891. The Kelmscott press har använt tre slag av typer tecknade av Morris efter medeltida förebilder: en romansk avsedd att användas i en upplaga av "The golden legend" och därför kallad *the Golden type* samt två gotiska, en större, *the Troy type*, och en mindre av samma snitt, *the Chaucer type*, den senare förfärdigad för Morris största bokverk, "The works of Geoffrey Chaucer" 1896, säkerligen den vackraste bok, som tryckts i senare tider. Till de gotiska typerna hämtades förebilden från en av Nürnbergtryckaren Anton Kobergers stilar. Morris tryck äro i allmänhet rikt utstyrda med i trä skurna bordyrer och anfanger samt större träsnittsillustrationer. Som illustratörer voro utom Morris själv även flera betydande engelska konstnärer verksamma, främst hans vänner Walter Crane och sir Edward Burne-Jones. Den typografiska utstyrseln ansluter sig i huvudsak till det bästa av 1400-talets bokkonst. Morris omtryckte även flera av Caxtons berömdaste böcker (se nr 16, 17, 29). Samtliga böcker äro tryckta i handpress och på ett fast limmat, handgjort papper. Ett smärre antal exemplar av vissa böcker trycktes även på pergament. Oftast äro de tryckta i svart och rött, någon gång i tre färger, svart, rött och blått. Stor omsorg nedlades också på böckernas bindning; för det mesta äro de bundna i hela pergamentsband, men även i blåa pappband med ljusa linneryggar.

Efter Morris död fortsattes tryckeriets verksamhet ännu någon tid, varvid särskilt några av honom påbörjade arbeten bragtes till avslutning. Det sista Kelmscott-trycket är den intressanta och för tryckeriets historia så viktiga uppsats, som Morris skrev om sitt syftemål med grundläggandet av Kelmscott press, vartill hans vän S. C. Cockerell fogat en historik över tryckeriet och en beskrivande förteckning på samtliga härifrån utgångna böcker. I mars 1898 nedlades tryckeriet. Hela dess samlade produktion uppgår till 52 verk, därav några i flera volymer. Här utställas 23 stycken, de flesta tillhörande boktryckaren Wald. Zachrisson i Göteborg.

Den viktigaste litteraturen om Morris och the Kelmscott press utgöres av:

H. Buxton Forman, The books of William Morris. Lond. 1897. — J. W. Mackail, The life of William Morris. Vol. I—II. Lond. 1899.

— A. C. Rickett, William Morris. Lond. 1913. — A. Vallance, William Morris, his art, his writings and his public life. Lond. 1897. — A. Vallance, The art of William Morris. Lond. 1897.

Av särskild vikt för tryckeriets historia är den sista Kelmscottboken: A note by William Morris on his aims in founding the Kelmscott press. Together with a short description of the press by S. C. Cockerell, and an annotated list of the books printed thereat. Lond. 1898. (Nr 37.)

En förträfflig bibliografi över Morris verk föreligger även i T. Scott, A bibliography of the works of William Morris. Lond. 1897.

Bland svenska uppsatser om Morris kan nämnas Frigga Carlberg, William Morris. Efter engelska källor. (I *Boktryckerikalendern* 1898—99, s. 1—32, m. talrika illustrationer.)

14. Cicero, Rhetorica nova et vetus. Venedig: Nicolaus Jenson 1470. Liten fol.

På pergament. Den här använda typen har varit förebilden till Morris Golden type. Tillhör Uppsala Universitetsbibliotek

15. J. Ruskin, The nature of gothic. 1892. 4°.

The Golden type. Tillhör Dir. W. Zachrisson

16. Jacobus de Voragine, The golden legend. Vol. I. 1892. Stor 4°.

Det var för detta arbete i tre delar (1286 sid.), som the Golden type blev tecknad av Morris. Även Caxton har tryckt detta verk (nr 3). Tillhör Dir. W. Zachrisson

17. The history of Reynard the Foxe. 1892. Fol.

Översatt fr. holländskan av W. Morris. Tr. i den större av Morris två gotiska typer, the Troy type, ordregistret i den mindre, the Chaucer type. Tillhör Dir. W. Zachrisson

18. Biblia latina. Nürnberg Anton Koberger 1478. Stor fol.

Tryckt med en gotisk stil, som tjänat Morris till förebild för hans Troy- och Chaucer-typer. Tillhör Kungl. Biblioteket

19. A. Tennyson, Maud. 1893. 8°.

The Golden type. Svart och rött tryck.
Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

20. **W. Morris, Gothic architecture. 1893. 16°.**

The Golden type. Boken sattes i Kelmscott press och trycktes i New Gallery under the Arts and Crafts utställning 1893.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

21. **W. Morris, The story of the glittering plain. 1894. Fol.**

Andra upplagan. The Troy type. 23 träsnitt av Walter Crane.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

22. **Of the friendship of Amis and Amile. 1894. 16°.**

Översatt från gammalfranskan av W. Morris. The Chaucer type. På perg.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

23. **W. Morris, The wood beyond the world. 1894. 4°.**

The Chaucer type. Illustrationer av E. Burne-Jones.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

24. **The tale of the emperor Coustans. 1894. 16°.**

The Chaucer type.

Tillhör Kungl. Biblioteket

25. **The book of wisdom and lies. 1894. 8°.**

The Golden type.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

26. **The tale of Beowulf. 1895. Fol.**

The Troy type. Förord och tillägg i the Chaucer type.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

27. **Of child Christopher and fair Goldilind. Vol. I. 1895. 16°.**

The Chaucer type. Svart och rött tryck.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

28. **Poems chosen out of the works of S. T. Coleridge. 1896. 8°.**

The Golden type. Svart och rött tryck.

Tillhör Kungl. Biblioteket

29. G. Chaucer, Works. 1896. Fol.

The Chaucer type. Med 86 illustrationer av E. Burne-Jones, skurna i trä av W. H. Hooper. Tryckt efter Caxtons text (se nr 2). Ett ex. av denna bok på perg. betalades nyligen i London med 1000 £.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

30. Laudes beatae Mariae virgines. 1896. Fol.

The Troy type. Den första på Kelmscott press tryckta boken i tre färger, svart, rött och blått.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

31. E. Spenser, The shepheardes calendar. 1896. 8°.

The Golden type. Med 12 illustrationer av A. J. Gaskin.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

32. Sire Degravaunt. 1896. 8°.

The Chaucer type. Svart och rött tryck. Ett träsnitt efter teckning av E. Burne-Jones.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

33. Some German woodcuts, 1897. 4°.

The Golden type.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

34. Sire Isumbras. 1897. 8°.

The Chaucer type. Ett träsnitt efter teckning av E. Burne-Jones.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

35. W. Morris, The sundering flood. 1897. 8°.

The Chaucer type. Morris sista roman.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

36. W. Morris, Love is enough. 1897. 8°.

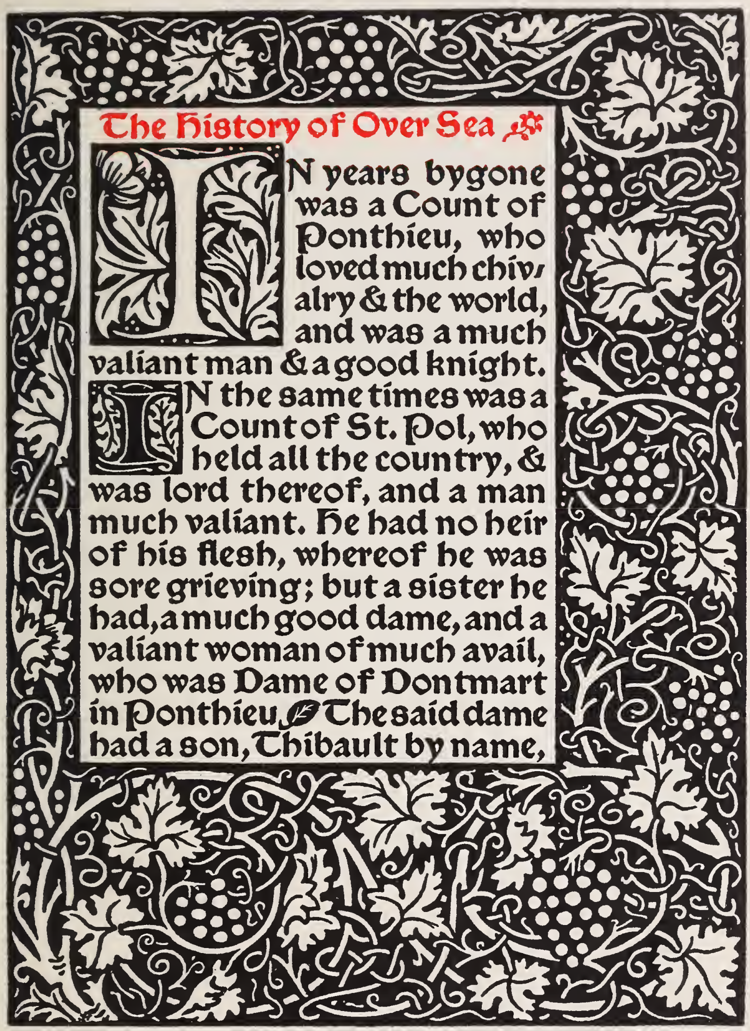
The Troy type. Tryckt i svart, rött och blått. Illustrationer av E. Burne-Jones.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

37. A note by William Morris on his aims in founding the Kelmscott press. 1898. 8°.

Den sista av Kelmscott press tryckta boken, av vikt för kännedomen om tryckeriets historia.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

The History of Over Sea

IN years bygone was a Count of Ponthieu, who loved much chivalry & the world, and was a much valiant man & a good knight. IN the same times was a Count of St. Pol, who held all the country, & was lord thereof, and a man much valiant. He had no heir of his flesh, whereof he was sore grieving; but a sister he had, a much good dame, and a valiant woman of much avail, who was Dame of Dontmart in Ponthieu. The said dame had a son, Thibault by name,

Kelmscott Press: The Chaucer type

THE VALE (BALLANTYNE) PRESS

1896—1904

PÅVERKAD av Morris tecknade den engelske artisten Charles Ricketts år 1896 efter venetianska förebilder en ny antikvatyp, som han kallade *the Vale type*. Den påminner i mycket om Morris golden type och är i vissa avseenden en förbättring av denna. Ricketts grundlade the Vale press, men tryckarbetet utfördes under hans överinseende på the Ballantyne press, varifrån under åren 1896—1904 inalles 46 arbeten, däribland the Vale Shakespeare i 39 volymer, utgingo. För detta sistnämnda verk graverades en mindre typ av Vale-snittet, näml. *the Avon type*. Ännu en tredje typ, den s. k. *King's type*, tecknades av Ricketts, men denna är närmast att betrakta som ett experiment med inblandade majuskelformer i de gemena bokstäverna och fick föga användning. Den dekorativa utstyrseln av böckerna är Ricketts verk, han tecknade och skar oftast själv i trä bordyrer, anfanger och övriga ornament. Genom en eldsvåda i the Ballantyne press gingo de flesta träsnitten förlorade och vid tryckeriets nedläggande år 1904 nedsmältes typerna och matriser och stansar förstördes.

Här utställas 12 Vale-tryck, däribland det första och sista. En förteckning på de från denna press utgångna böckerna finnes i R. Steele, The revival of printing (1912), s. 27—34.

38. J. Milton, Early poems. Ed. by Ch. Sturt. 1896. 4°.

Den första på the Vale press tryckta boken, med the Vale type och dekorationer i träsnitt av Charles Ricketts.

Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

39. Ch. Ricketts & L. Pissarro, De la typographie et de l'harmonie de la page imprimée. — William Morris et son influence. 1897—98. 8°.

The Vale type. Påbörjad av Pissarro, avslutad på the Ballantyne press.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

40. D. G. Rossetti, The blessed damozel. 1898. Tvär 32°.

The Vale type. Svart och rött tryck.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

41. W. Blake, Poetical sketches. 1899. 8°.
The Vale type. Tillhör Dir. W. Zachrisson

42. D. G. Rossetti, Hand and soul. 1899. 32°.
The Vale type. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

43. Ch. Ricketts, A defence of the revival of printing 1899. 8°.
The Vale type. Träsnitt av förf. Tillhör Dir. W. Zachrisson

44. M. Field, The race of leaves. 1901. 8°.
The Vale type. Svart och rött tryck. Tillhör Kungl. Biblioteket

45. Rubáiyát of Omar Kháyyám. 1901. 4°.
Helt igenom tryckt med versaler av the Vale type. Svart och rött tryck. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

46. Th. Browne, Religio medici etc. 1901. Fol.
The Vale type. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

47. The parables from the gospels. 1903. 4°.
The Vale type. Med 10 träsnitt av Ricketts.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

48. Shakespeare, Works. Ed. by T. Sturge Moore. 1900—03. 8°.
Den s. k. The Vale Shakespeare, som utkommit i 39 volymer. Tryckt med the Avon type, som tecknats och gjutits enkom för detta verk. Dekorationerna äro tecknade av Ricketts och dels skurna i trä av C. Keats, dels klichérade.
Här är utställd As you like it. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

49. T. S. Moore, Danaë. 1903. 8°.
Tryckt i *the King's type* i svart och rött. Med 3 illustrationer av Ricketts. Detta är den sista bok som utgått från the Vale press.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

THE ERAGNY PRESS

1896—1911

ÄVEN denna lilla press, grundad i Hammersmith, London, av en fransman, Lucien Pissarro, har rönt inflytande av såväl Morris som Ricketts. Men därjämte äga de små tryckalster, som utgått från denna press, i hög grad personlig charm och stil och skilja sig såväl genom illustrationsmetoden och den delikata färghållningen som genom den typografiska anordningen i övrigt från andra engelska privattryck. Detta beror huvudsakligen på att konstnären själv jämte sin hustru Esther lagt handen vid icke blott den dekorativa utstyrseln av böckerna och träsnittens framställande utan även vid allt tryckningsarbete. Till sina första böcker använde Pissarro sin vän Ricketts *Vale type,* men år 1903 tecknade han själv en något lättare avvägd antikvatyp, den s. k. *Brook type,* som kom till användning i hans härefter utgivna tryckalster. Han har även framställt en typ för nottryck av rätt egenartat och ålderdomligt snitt.

Förteckning på Eragny-trycken se R. Steele, The revival of printing (1912), s. 37—41.

50. Ch. Perrault, Deux contes de ma mère l'oye. 1899. 8°.
Tryckt med Ricketts Vale type.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

51. Fr. Villon, Ballades. 1908. 8°.
The Vale type. Svart och rött tryck.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

52. G. Flaubert, Un coeur simple. 1901. 16°.
The Vale type.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

53. F. Bacon, Of gardens. 1902. 12°.
The Vale type. Svart, rött och grönt tryck.
Tillhör Kungl. Biblioteket

54. Aucassin et Nicolete. 1903. 8°.
Den sista på Eragny press med the Vale type tryckta boken. Med nottryck.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

55. J. Milton, Areopagitica. 1903. 4°.

The Brook type. Svart och rött tryck.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

56. B. Jonson, Songs. 1906. 8°.

The Brook type. Svart och rött tryck. Nottryck.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

57. Judith Gautier, Album de poèmes tirés du livre de Jade. 1911. 8°.

The Brook type. Tryckt i färger och guld på japanskt papper.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

Se l' ira sopra il mal voler s' aggueffa,
  Ei ne verranno dietro più crudeli
  Che 'l cane a quella lepre ch' egli acceffa.
Già mi sentia tutti arricciar li peli
  Della paura, & stava indietro intento,
  Quando io dissi: Maestro, se non celi
Te & me toſtamente, i' ho pavento
  Di Malebranche: noi gli avem già dietro:
  Io gl' immagino sì, che già gli sento.
E quei: S' io fossi d' impiombato vetro,
  L' imagine di fuor tua non trarrei
  Più tosto a me, che quella d' entro impetro.
Pur mo venian li tuoi pensier tra i miei
  Con simile atto e con simile faccia,
  Sì che d' intrambi un sol consiglio fei.
S' egli è che sì la destra costa giaccia,
  Che noi possiam nell' altra bolgia scendere,
  Noi fuggirem l' immaginata caccia.
Già non compiè di tal consiglio rendere,
  Ch' io gli vidi venir con l' ali tese,
  Non molto lungi, per volerne prendere.

152

Ashendene Press: The Subiaco type

THE ASHENDENE PRESS

1895—

DENNA press är grundlagd av C. H. St. John Hornby, som för sina första tryck, vilka mest hava kuriositetsintresse, använde nygjutningar av *Caslon-* och *Fell-typer* (se om dessa närmare the Chiswick och Daniel press). Sin särskilda prägel fick the Ashendene press först genom skapandet av den s. k. *Subiaco-typen,* som tecknades för Hornby av E. Walker och S. Cockerell. Till förebild hade dessa valt den semigotiska typ, som användes i den första italienska pressen, det lilla klostertryckeriet i Subiaco nära Rom, som installerats av två tyska boktryckare Conrad Sweynheym och Arnold Pannartz och var i verksamhet åren 1465—67. Med denna markanta och särskilt för folioformat lämpliga typ tryckte Hornby flera latinska och italienska böcker, av vilka den förnämsta är den italienska folioupplagan av Dantes samlade verk. Efter Morris Chaucer anses denna bok vara den vackraste, som tryckts i modern tid. I likhet med de äldsta trycken äro även Hornbys Subiaco-tryck dekorerade med enkla, för hand i guld och färger målade anfanger och rubriktecken.

Bibliografisk förteckning i R. Steele, The revival of printing (1912), s. 45—48.

58. Augustinus, De civitate Dei. Subiaco: Conrad Sweynheym & Arnold Pannartz 1467. Stor Fol.

Den här använda typen har varit förebild till Hornbys Subiacotyp. Tillhör Uppsala Universitetsbibliotek

59. Dante, Lo Inferno. 1902. 8°.

Första trycket med Subiaco-typen. Svart och rött tryck, handmålade anfanger. Träsnitt av C. Keats. Tillhör Dir. W. Zachrisson

60. Horatius, Carmina sapphica. 1903. 8°.

På japanskt papper. Subiaco-typen. Tillhör Dir. W. Zachrisson

61. Thomas More, Utopia. 1906. 4°.

Svart och rött tryck. Subiaco-typen.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

62. **Dante, Tutte le opere. 1909. Fol.**

Svart och rött tryck i två spalter. Träsnitt efter teckningar av C. M. Gere. Subiaco-typen.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

63. **Lucretius Carus, De rerum natura libri sex. 1913. Fol.**

Svart och rött tryck. Subiaco-typen.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

64. **H. James, Refugees in Chelsea. 1920. 4°.**

Svart tryck med röd initial. Subiaco-typen.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

65. **Boccaccio, Il decamerone. 1920. Fol.**

Svart och rött tryck i två spalter, blå initialer. Subiaco-typen.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

THE ESSEX HOUSE PRESS

1898—1910

DENNA press upprättades år 1898 av C. R. Ashbee i samband med ett av honom stiftat Guild of Handicrafts i Upton, London, varifrån den sedan flyttades till Chipping Campden i Gloucestershire. När Kelmscott press upphörde, köpte Ashbee två av densammas handpressar och började trycka med ett förråd av en *Caslon-typ*. År 1901 tecknade han den s. k. *Endeavour type*, som sedan tillsammans med en större typ av samma snitt, *the Prayer Book type*, graverad 1903, kom till användning i The Prayer Book of King Edward VII. Denna bok har betecknats som ett av de mest ärelystna bokföretag, som någon engelsk privatpress inlåtit sig på. Dessa två senare typer ha emellertid föga begagnats, då de mindre väl passa i smärre tryck; i stället äro de flesta böcker, som utgått från the Essex House press, tryckta med den Caslonska antikvan, oftast i svart och rött och med träsnittsinitialer. En serie utvalda engelska dikter är tryckt på pergament med handmålade anfanger och prydda med kolorerade titelträsnitt av skilda konstnärer.

Förteckning på trycken i R. Steele, The revival of printing (1912), s. 51—59.

66. The hymn of Bardaisan. 1899. 16°

Det andra trycket från the Essex House press.

Tillhör Kungl. Biblioteket

67. J. Bunyan, The pilgrims progress. 1899. 16°.

Med frontispis av R. Savage.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

68. The poems of William Shakespeare. 1899. 4°.

Frontispis av R. Savage; anfanger i träsnittt.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

69. P. B. Shelley, Adonais. 1900. 8°.

På perg. Handmålade anfanger. Frontispis tecknad av Ashbee.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

70. J. Keats, The Eve of St. Agnes. 1900. 8°.
På perg. Frontispis av R. Savage.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

71. T. Gray, Elegy in a country churchyard. 1901. 8°.
På perg. Frontispis av G. Thomson.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

72. W. Whitman, Hymn on the death of president Lincoln. 1901. 8°.
På perg. Frontispis av Ashbee. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

73. C. R. Ashbee, An endeavour towards the teaching of John Ruskin and William Morris. 1901. 8°.
Den första boken tryckt med den s. k. Endeavour-typen. Träsnitt av G. Thomson.
Tillhör Kungl. Biblioteket

74. A Journal of the life and travels of John Woolman. 1901. 16°.
Träsnitt av R. Savage. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

75. Erasmus Roterodamus, The praise of folie. 1901. Fol.
Träsnitt och bordyrer av W. Strang.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

76. W. Penn, Some fruits of solitude in reflections and maxims. 1901. 16°.
Träsnitt av T. S Moore. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

77. R. Burns, Tam O'Shanter.
På perg. Träsnitt av W. Strang. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

78. The life and works of sir Christopher Wren. 1903. Fol.
Med 20 teckningar av E. H. New.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

79. The prayer book of King Edward VII. 1903. Fol.

Med omkr. 150 teckningar av C. R. Ashbee, graverade av W. H. Hooper. Tryckt dels med *the Endeavour type*, dels med den större *Prayer Book type*. “One of the most ambitious ventures of any private press.“

Tillhör Dir. W. Zachrisson

80. S. T. Coleridge, The rime of the ancient mariner. 1903. 8°.

På perg. Fronitspis av W. Strang.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

81. R. Browning, The fligt of the duchess. 1905. 8°.

På perg. Frontispis av P. Woodroffe.

Tillhör Kungl. Biblioteket

who shall to-day so much as dream! for man to-day is the world only of to-day, and before he dies forgetting it, let each man stand up and see and witness to it! It is around us: it is ourselves. To the uttermost rim, then, push the Vision of to-day, see it, be it, live it, then die to give place to the minds yet to be born, & over our grave shall eternal Time, the mother of all that is, keep watch, perhaps keep watch till another Life begin!

¶ This is the Vision, the life, of man: & of it shall be born all things noble, and all things just, the tenderness of the infinitely great, the greatness of the infinitely little, the love of holiness and of God, man's maker and his own.

T. J. COBDEN-SANDERSON, 1906.

The Doves Press type

THE DOVES PRESS

1900—

TVÅ av de personer, som varit Morris behjälpliga i The Kelmscott press, Emery Walker som tryckare och T. J. Cobden-Sanderson som bokbindare, grundade gemensamt år 1900 The Doves press i Hammersmith. År 1909 lämnade Walker företaget. Som typ använde de en på Nicolas Jensons romanska typ kopierad antikva, en utomordentligt vacker och jämn, ej för fet stil. I de böcker, som tryckts på the Doves press, är det rent typografiska det viktigaste, illustrationer, bordyrer, ornament o. d. förekomma icke. Trycket är oftast utfört i rött och svart med enkla anfanger i rött. Det största arbete, som utgått från detta tryckeri, är en engelsk bibelupplaga i fem foliovolymer, som utkom under åren 1903—05. Med tryckeriet är ett bokbinderi, The Doves bindery, förenat. Oftast äro Doves-böckerna bundna i enkla helpergamentsband med titeltryck på ryggen i guld.

Över de från detta tryckeri utgångna böckerna ha vid skilda tillfällen av förlaget självt utgivits "Catalogues raisonnés", sist 1918. Se även R. Steele, The revival of printing (1912), s. 63—66, och W. Zachrisson i *Boktryckerikalendern* 1902—03, s. 110—112.

82. T. J. Cobden-Sanderson, The ideal book or book beautiful. 1900. 4°.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

83. A. Tennyson, Seven poems and two translations. 1902. 4°.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

84. The English Bible. Vol. 5. The New Testament. 1904. Fol.

Fem volymer. Initialer i rött.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

85. J. Milton, Areopagitica. 1907. 4°.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

86. Th. Carlyle, Sartor resartus 1907. 4°.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

87. T. J. Cobden-Sanderson, Credo. 1909. 8°.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

88. W. Shakespeare, Sonnets. Tercentenary edition. 1909. 4°.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

89. J. W. Goethe, Iphigenie auf Tauris. 1912. 4°.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

90. W. Shakespeare, The rape of Lucrece. 1914. 4°.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

THE FLORENCE PRESS

1909—

INNEHAVARE av denna press äro Messrs. Chatto and Windus. De använda en särskilt för dem av Herbert P. Horne tecknad, synnerligen ren och lätt antikvatyp, *the Florence type*, till vilken förebilden tagits från äldre italienska typer. Horne, som betecknas som den främste nu levande typgravören, är även upphovsman till den berömda Riccardi-typen.

Förteckning på trycken i R. Steele, The revival of printing (1912), s. 81 f.

91. A. Ch. Swinburne, Songs before sunrise. 1909. 4°.

Tillhör Kungl. Biblioteket

92. J. Keats, Poems. Vol. 2. 1915. 4°.

Tillhör Kungl. Biblioteket

ODE ON A GRECIAN URN

I

THOU still unravish'd bride of quietness,
  Thou foster-child of silence and slow time,
Sylvan historian, who canst thus express
  A flowery tale more sweetly than our rhyme:
What leaf-fring'd legend haunts about thy shape
  Of deities or mortals, or of both,
    In Tempe or the dales of Arcady?
  What men or gods are these? What maidens loth?
What mad pursuit? What struggle to escape?
    What pipes and timbrels? What wild ecstasy?

II

Heard melodies are sweet, but those unheard
  Are sweeter; therefore, ye soft pipes, play on;
Not to the sensual ear, but, more endear'd,
  Pipe to the spirit ditties of no tone:
Fair youth, beneath the trees, thou canst not leave
  Thy song, nor ever can those trees be bare;
    Bold Lover, never, never canst thou kiss,
Though winning near the goal - yet, do not grieve;
  She cannot fade, though thou hast not thy bliss,
    For ever wilt thou love, and she be fair!

86

The Florence Press type

THE RICCARDI PRESS

1909—

UNDER denna beteckning sammanfattas en del tryck, som utföras för the Medici Society (förläggare: Philip Lee Warner) på the Chiswick press av Ch. T. Jacobi. För de av sällskapet utgivna publikationerna har en särskild antikva-stil i två storlekar tecknats av Herbert P. Horne efter förebild av en av de typer, som den florentinske boktryckaren Antonio Miscomini använde under åren 1481—94 (se nr 93). Enligt engelsk utsago (R. Steele) är Riccardi-typen "as nearly perfect a letter in the style as can be imagined". Den mindre graden göts år 1912. Bland Riccardi-trycken märkas editioner av klassiska författare, utgivna under titeln Scriptorum classicorum Bibliotheca Riccardiana, en annan serie, innehållande skönlitterära arbeten, är benämnd The Riccardi press booklets. Ett antal exemplar av varje upplaga tryckes på pergament; dessa exemplar torde höra till de vackraste böcker, som modern tid frambragt. En del av Riccardi-böckerna äro illustrerade med briljant utförda flerfärgstryck på lösa, inklistrade blad; dessa illustrationer passa dock icke riktigt i stycket med den i övrigt förstklassiga typografiska utstyrseln. Riccardi-trycken utgå i rätt stora upplagor, 1000 exemplar eller så.

Se R. Steele, The revival of printing (1912), s. 85 f.

93. Angelus Politianus, Silva cui titulus Manto. Florens: Antonio Miscomini. 1491. 4°.
Förebild till Riccardi-typen. Tillhör Kungl. Biblioteket

94. The song of songs which is Solomon's. 1909. 4°.
På perg. Tillhör Dir. W. Zachrisson

95. Virgilius, Opera. T. I. 1912. 8°.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

96. Steele, The revival of printing. 1912. 4°.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

97. The book of Genesis. 1914. 4°.
Med illustrationer av F. Cayley Robinson.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

The Story of Griselda. Being the Tenth Story of the Tenth Day from The Decameron of Messer Giovanni Boccaccio. Translated by J. M. Rigg. ¶ Printed in the "Riccardi" fount, designed by Herbert P. Horne.
500 copies. 12 on vellum. 1909. 8vo

The Song of Songs which is Solomon's. Now Printed in the Authorised Version and illustrated after Drawings by W. Russell Flint. Title-page designed by the same Artist. ¶ The illustrations in this and subsequent volumes are reproduced in colour by the "Medici process."
500 copies. 17 on vellum. 1909. 4to

The Thoughts of the Emperor Marcus Aurelius Antoninus. Translated by George Long. Illustrated by W. Russell Flint. Title-page designed by Noel Rooke.
500 copies. 17 on vellum. 1909. 4to

Quinti Horati Flacci Opera Omnia, cura E. C. Wickham. Printed in black and blue. ¶ First volume of Scriptorum Classicorum Bibliotheca Riccardiana.
1000 copies. 16 on vellum. 1910. 8vo

Le Morte Darthur. The Book of King Arthur and of his Noble Knights of the Round Table. By Sir Thomas Malory, Knt. Illustrated after Drawings by W. Russell Flint. Figures on

The Riccardi Press type

THE CHISWICK PRESS

1789—

DETTA tryckeri, som är ett av de äldsta i London, grundades år 1789 av Charles Whittingham d. ä. (f. 1767, † 1840), vilken bröt med den förut rådande riktningen inom det engelska boktryckar- och förlagsväsendet genom att trycka goda böcker till billigt pris och i ett händigt format. Brorsonen Charles Whittingham d. y. († 1876) fortsatte affären i samma anda. Han kan sägas hava gjort epok inom engelskt boktryck genom att tillsammans med förläggaren William Pickering år 1844 återuppliva bruket av den vackra *Caslon-antikvan*, som för hans räkning nygöts från de gamla matriserna. Sedan år 1882 har tryckeriet stått under ledning av Charles T. Jacobi, en av de förnämsta engelska fackmännen på boktryckarkonstens område, tillika författare av talrika tekniska handböcker och annan typografisk litteratur. Caslon-antikvan är fortfarande tryckeriets huvudstil, men även flera av de modernaste typerna ha lancerats av firman, såsom Morris Golden type, Horne's Riccardi-typ och Proctors grekiska Otter-typ.

Se: H. R. Plomer, The Chiswick press. I: *Boktryckerikalendern* 1904, s. 116—147 (m. 12 ill.).

98. Ch. T. Jacobi, On the making and issuing of books. 1891. 8°.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

99. W. Morris, Art and the beauty of the earth. 1898. 8°.
Tryckt med Morris' Golden type.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

100. J. Keats, Sonnets. 1900.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

101. Volsunga Saga. Övers. från isländskan av E. Magnusson och W. Morris. 1901. Fol.
Med handmålade vinjetter och bordyrer. The Golden type.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

102. J. Keats, Odes. 1901. 8°.
Med illustrationer av R. Anning Bell.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

103. The beginning of the world. 25 pictures by E. Burne-Jones. 1902. 4°.
Urspr. avsedda för ett verk, Biblia innocentium, som skulle tryckas på Kelmscott press.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

104. W. Morris, The hollow land. 1903. 8°.
The Golden type.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

105. Apuleius, The golden ass. 1904. Fol.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

106. H. P. Horne, Sandro Botticelli. 1908. Fol.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

107. The Shepheards Calender. 1898. 8°.
Med illustrationer av W. Crane.
Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

108. W. Morris, Some hints on pattern-designing. 1899. 8°.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

109. W. Morris, Architecture and history and Westminster abbey. 1900. 8°.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

110. Cobden-Sanderson, Ecce mundus. 1902. 8°.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

111. The parting of the ways. 1903. 8°.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

112. R. Beamont, Wollen and worsted. 1919. 4°.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

113. Lacking, European armour and arms. 1920. 4°.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

the top and bottom, less at the "head" than at the "tail."

Apart from this, the larger amount of paper on the fore-edge and tail serves a double purpose. It allows of subsequent rebinding and cutting, as it is just these edges which usually suffer most. It also allows room for annotation, and this margin was much used in olden times for this very purpose, as a reference to some of the best printed books of the past will show. Another suggestion that has been advanced is that there is more wear and tear on these portions of a book.

As regards proportion of margin, the size of the book must be taken into consideration: a gradual increase of margin from a sextodecimo to a folio. For the sake of symmetry the head and back margin should be about the same, and likewise the fore-edge and tail about equal to each other: if there is any difference, it should be in favour of a slightly greater margin on tail and head than on back and fore-edge respectively.

If an issue of a work has an *édition de luxe*, it is well not to make the difference in size too extravagant. It is often the custom to make an octavo an octavo still in the large paper, though no definite rules in this matter can be laid down.

Supposing a book is printed in the revived old style type on a machine paper, it is quite permissible to print the large paper copies on a handmade paper.

THE PEAR TREE PRESS

1905—

JAMES Guthrie har under ovanstående förlagsbeteckning tryckt en del smärre tryck med typer, men senare övergått till att i handpress med växlande färger trycka hela graverade sidor, som han själv skrivit. Dessa sidor ha liksom illustrationerna i de små häftena onekligen konstnärligt värde, ur typografisk synpunkt äro de däremot enbart av kuriositetsintresse.

114. Vivian Locke Ellis, Epode. 1915. 8°.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

115. Root and Branch. Vol. 3: nr 1. 1919. 4°.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

THE BEAUMONT PRESS

CYRIL WILLIAM BEUMONT

116. W. H. Davies, Raptures. 1918. 8°.

På japanskt papper. Tryckt i rött och svart.

Tillhör Kungl. Biblioteket

THE TEMPLE-SHEEN PRESS

A. K. SABIN

117. A. K. Sabin, The Death of Icarus. 1915. 4°.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

118. A. K. Sabin, Christmas 1914. A poem. 1914. 8°.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

119. S. T. Coleridge, Kubla Khan. 1910. 8°.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

120. The Book of Job. 1918. Fol.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

THE ARDEN PRESS

121. Wake up England. A speech of the Prince of Wales dec. 5 1901. 1911. 4°.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

THE DANIEL PRESS, OXFORD

1845—1919

TYPISK engelsk privatpress, grundad av *Henry Daniel*, († 1919) sedermera rektor i Worcester College i Oxford. År 1877 återupplivade han bruket av de gamla, av biskop Fell för universitetstryckeriet i Oxford införskrivna typerna, av vilka två sorter nygötos, en antikva och en black letter, den s. k. "new english english". De från denna press utgångna tryckalstren äro skäligen enkla och ur typografisk synpunkt mindre intressanta. The Daniel press har dock haft betydelse för det engelska boktrycket genom återgången till Felltyperna, vilka nu användas ganska allmänt i the Clarendon Press.

122. Margaret L. Woods, Songs. 1896. 8°.
Tryckt med biskop Fells antikva.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

123. M. Field, Noontide branches. 1899. 4°.
Tryckt med biskop Fells antikva.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

124. R. Bridges, Hymns. 1899. 4°.
Tryckt med biskop Fells "New english english".
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

125. Oustines, 1899. 8°.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

126. W. Parrer, An imaginary portrait. 1894. 8°.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

127. Bourdillon, Ailes d'alouette. 1890. 8°.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

128. Bridges, Now in wintry delights. 1903. 4°.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

THE CLARENDON PRESS

DETTA är det största engelska tryckeriet utanför London, i nära förbindelse med universitetet. Sina första tryckprevilegier erhöll Oxfords universitet under ärkebiskop Lauds kanslerstid (1630—41). En annan man, som inlagt stora förtjänster om boktryckeriet i Oxford, var biskop John Fell (1675—86), vilken bl. a. år 1667 upprättade ett stilgjuteri i Oxford, sedan han från Nederländerna införskaffat matriser, likaledes byggde han en papperskvarn samt övertog i spetsen för ett syndikat skötseln av universitetstryckeriet, vilket flyttades till den s. k. Sheldonian Theatre. År 1713 installerades tryckeriet i den efter Edward Hyde, earl of Clarendon uppkallade Clarendon Building, som byggts huvudsakligen för dennes donationsmedel. Från 1830 började en ny period i tryckeriets verksamhet, då det flyttades till en ny byggnad i Walton Street. Verksamheten är fördelad på en *lärd press*, som sysselsätter 300 personer och som ger ut böcker på mer än 150 språk, samt en *bibelpress*, sysselsättande 400 personer. Dagsproduktionen på denna avdelning uppgår till 3000 biblar förutom bönböcker m. m. Det är särskilt för bibeltrycket, som det berömda tunna, men dock så starka Oxford India paper användes.

Se F. Madan, The Oxford University Press. 1908.

129. W. Shakespeare, Venus and Adonis. Facs. of the first edition 1593 . . . . by S. Lee. 1905. 4°.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

130. W. Shakespeare, Sonnets. 1907. 8°.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

131. The Book of common prayer. [1918]. 8°.
Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

THE UNIVERSITY PRESS

CAMBRIDGE

DETTA tryckeris ursprung kan ledas tillbaka ända till 1520, då en tysk boktryckare John Siberch tryckte en del böcker för universitetets behov. Den nuvarande tryckeribyggnaden, kallad the Pitt Building på grund av att den uppfördes för överskottsmedel, som erhållits vid en insamling till uppsättande av en staty av William Pitt, togs först i bruk år 1833. Om tryckeriets nuvarande verksamhet kan hänvisas till, The University Press Cambridge. 1911. 4°.

132. Th. Dekker, The seven deadly sinnes of London. 1905. 8°.

Tryckt med en särskilt för denna press på gamla förebilder gjuten stil, mot vilken dock vissa anmärkningar kunna göras.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

133. The Holy Bible. 1908. 16°.

Tillhör Dir. W. Zachrisson

134. Danish ballads. Transl. by E. M. Smith-Dampier. 1920. 8°.

Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

T. AND A. CONSTABLE

135. Thomas A Kempis, The imitation of Christ. 1896. 8°.
Med fem illustrationer av C. M. Gere.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

TURNBULL & SPEARS

136. The Book of Job. 1896. 4°.
Illustrationer av H. Granville Fell.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

137. J. Keats, Isabella or the pot of Basil. 1898. 4°.
Illustrationer av W. B. Macdougall.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

DUN EMER (CUALA) PRESS

1903—

TILL Irland fortplantades Morris idéer genom miss E. Corbet Yeats, som i Dundrum (grevskapet Dublin) tryckt en del böcker med Caslon-antikva på handgjort irländskt papper. Vissa anmärkningar kunna framställas mot tryckningen, särskilt av den röda färgen.

138. D. Hyde, The love songs of Connacht. 1904. 8°.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

139. L. Johnson, Twenty-one poems. 1904. 8°.
Tillhör Dir. W. Zachrisson

ÄLDRE ENGELSKA BOKBAND

140. Bokpåse omslutande engelskt manuskript från 1300-talets slut.
Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

141. Bokband av brunt kalvskinn med blindprässning, utfört av bokbindare John Siberch i Cambridge under 1500-talets förra hälft.
Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

142. Bokband av brunt kalvskinn med blindprässning, utfört av bokbindaren Nicol. Spierinck i Cambridge c:a 1510—1545.
Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

143. Bokband av brunt kalvskinn med blindprässning, utfört av bokbindaren Nicol. Spierinck i Cambridge c:a 1510—1545.
Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

144. Bokband av brunt kalvskinn med blindprässning, utfört av bokbindaren John Reynes i London 1520—1544.
Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

145—146. Bokband, 2 st. av brunt kalvskinn med blindprässning med engelska kronans insignier, utförda av bokbindaren John Reynes i London 1520—1544.
Tillhör Uppsala Universitetsbibliotek

147. Bokband av brunt kalvskinn med blindprässning, utfört av bokbindaren Garrett Godfrey i Cambridge under förra hälften av 1500-talet.
Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

148. Bokband av brunt kalvskinn med blindprässning med engelska kronans insignier, utfört i London. 1500-talet. Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

149. Bokband av brunt kalvskinn med blindprässning. 1500-talet. Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

150. Bokband av brunt kalvskinn med guldprässning. 1500-talet. Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

151. Bokband av brunt kalvskinn med guldprässning. 1500-talet. Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

152. Bokband av brunt kalvskinn med guldprässning samt pärm — exlibris för boksamlaren Robert Dudley, earl av Leicester. 1500-talet. Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

153. Bokband för konung Jakob I eller prins Henry av Wales av svart kalvskinn med guldprässning. 1600-talets början. Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

154. Bokband för konung Karl I av brunt kalvskinn med guldprässning. 1600-talets mitt. Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

155. Bokband av brunt kalvskinn med guldprässning, utfört av bokbindaren Samuel Mearne under 1600-talets senare hälft. Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

156. Bokband av brunt kalvskinn med guldprässning, utfört av bokbindaren Samuel Mearne under 1600-talets senare hälft. Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

157. Bokband av svart kalvskinn med guldprässning, utfört av bokbindaren Samuel Mearne under 1600-talets senare hälft. Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

158. Bokband för konung Georg III av rött kalvskinn med guldprässning, utfört av bokbindaren Roger Payne (1766—1797).
Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

159. Bokband av grönt maroquin med guldprässning, utfört av bokbindaren Roger Payne (1766—1797).
Tillhör löjtnant Th. Virgin

160. Bokband av rött kalvskinn med guldprässning, utfört av bokbindaren Roger Payne (1766—1797).
Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

161. Bokband av brunt kalvskinn med guldprässning, utfört av bokbindaren Roger Payne (1766—1797).
Tillhör löjtnant Th. Virgin

162. Bokband för hertigen av Ruxburghe av röd maroquin med guldprässning, utfört av bokbindaren Roger Payne (1766—1797).
Tillhör löjtnant Th. Virgin

163. Bokband med mosaik och guldprässning, utfört i Skottland under senare hälften av 1700-talet.
Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

164. Bokband av grönt skinn med guldprässning från senare hälften av 1700-talet.
Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

165. Bokband från år 1801 av röd maroquin med guldprässning.
Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

166. Bokband av röd maroquin med guldprässning från 1800 talets början.
Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

MODERNA ENGELSKA BOKBAND

167. Bokband av blått skinn med guldprässning, utfört av Oxford Bindings. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

168. Bokband av brunt skinn med guldprässning, utfört av Oxford Bindings. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

169. Bokband av blått skinn med guldprässning, utfört av Oxford Bindings. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

170. Bokband av brunt skinn med guldprässning, utfört av Oxford Bindings. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

171. Bokband av rött skinn med guldprässning, utfört av bokbindaren Zaehnsdorf i London. Tillhör Röhsska Konstslöjdmuseet

172. Bokband av brunt skinn med guldprässning, utfört av mrs. Emily Daniel i Oxford. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

173. Bokband av gult skinn med guldprässning, utfört av Bickers & Son, London. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

174. Bokband av rött skinn med guldprässning, utfört av Bickers & Son, London. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.

175. Bokband av rött skinn med guldprässning, utfört av Douglas Cockerell, London. Tillhör Dir. W. Zachrisson

176. Bokband av rött skinn med guldprässning, utfört av Rivière & Son. Tillhör Brit. Inst. of Industr. Art.